

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Допускається до захисту
завідувач кафедри менеджменту

 професор Ю.С. Гринчук
підпис, вчене звання, ініціали, прізвище
«20» листопада 2023 року

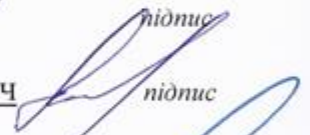
КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВ (ЗА
МАТЕРІАЛАМИ ТОВ «МЕЛОН»)

Виконав: Саакян Мкртич Маісович

Керівник: професор Паска Ігор Миколайович

підпис

Рецензент: доцент Стаднік Леонід Іванович

підпис

Я, Саакян Мкртич Маісович, засвідчую, що кваліфікаційну роботу магістра виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Затверджую
гарант ОПП «Менеджмент»

 професор Ю.С. Гринчук
(підпис)

«19» грудня 2022 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра
Саакяну Мкртичу Маїсовичу

Тема: «Управління фінансовою безпекою підприємств (за матеріалами ТОВ «Мелон»)»

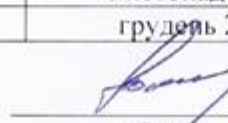
Перелік питань, що розробляються в роботі: аналіз основних характеристик поняття «фінансова безпека підприємства»; визначення функціональної структури системи фінансової безпеки підприємства; дослідження взаємозв'язку категорій «ризик – загроза – небезпека», а також виявлення та систематизація основних ризиків, загроз та небезпеки, що мають вплив на стан фінансової безпеки підприємства; визначення порядку формування стратегії управління фінансовою безпекою підприємства; дослідження моделі механізму управління фінансовою безпекою підприємства та визначити взаємозв'язок його складових; дослідження послідовності та змістовного наповнення етапів управління фінансовою безпекою промислових підприємств.

Вихідні дані є законодавчі та нормативно-правові акти Верховної Ради України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, офіційні дані Державної служби статистики України, наукові праці вітчизняних та зарубіжних науковців, матеріали науково-практичних конференцій, матеріали, розміщені у мережі Інтернет, матеріали первинного обліку та статистичної звітності ТОВ «Мелон».

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Період виконання	Відмітка про виконання
Огляд літератури	січень-лютий 2023	виконано
Теоретико-методична частина	березень-квітень 2023	виконано
Аналітична частина	травень-липень 2023	виконано
Рекомендаційна частина	серпень-вересень 2023	виконано
Оформлення роботи	жовтень 2023	виконано
Перевірка на плагіат	листопад 2023	виконано
Попередній розгляд на кафедрі	листопад 2023	виконано
Подання на рецензування	грудень 2023	виконано

Керівник

підпис

I.M. Паска

Здобувач

підпис

M.M. Саакян

Дата отримання завдання «20» грудня 2022 року

АНОТАЦІЯ

Саакян Мкртич Маісович «Управління фінансовою безпекою підприємств (за матеріалами ТОВ «Мелон»)»

Магістерську кваліфікаційну роботу присвячено: аналізу основних характеристики поняття «фінансова безпека підприємства»; визначенню функціональної структури системи фінансової безпеки підприємства; дослідженню взаємозв'язку категорій «ризик – загроза – небезпека», а також виявленню та систематизації основних ризиків, загроз та небезпеки, що мають вплив на стан фінансової безпеки підприємства; визначенню порядку формування стратегії управління фінансовою безпекою підприємства; дослідженню моделі механізму управління фінансовою безпекою підприємства та визначити взаємозв'язок його складових; дослідженню послідовності та змістовного наповнення етапів управління фінансовою безпекою промислових підприємств.

Об'єктом дослідження є процеси управління фінансовою безпекою підприємств, зокрема підприємства ТОВ «Мелон».

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні аспекти формування механізму управління фінансовою безпекою.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети дослідження було використано сучасні методи дослідження: системно-структурний – для визначення сутності, структури фінансової безпеки суб'єктів; статистичного аналізу – дослідження стану фінансової безпеки обраного суб'єкта підприємництва за проблемний період; економіко-математичний – для розрахунку кількісних параметрів виміру фінансової безпеки та ваги її складових; метод формалізації – під час подання розрахованих фінансових показників та індексів; компаративний – зіставлення показників суб'єктів підприємництва з аналогічними по галузі.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативно-правові акти Верховної Ради України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, офіційні дані Державної служби статистики України, наукові праці вітчизняних та зарубіжних науковців, матеріали науково-практичних конференцій, матеріали, розміщені у мережі Інтернет, матеріали первинного обліку та статистичної звітності ТОВ «Мелон».

Структура і обсяг роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи становить 81 сторінку, її основний зміст викладено на 78 сторінках. Робота містить 8 рисунків, 9 таблиць. Список використаних джерел налічує 51 найменування.

Ключові слова: економічна безпека; фінансова безпека; підприємство; ризик; стратегія; криза.

ANNOTATION

Sahakyan Mkrtych Maisovych "Management of financial security of enterprises (based on the materials of Melon LLC)"

The master's thesis is devoted to: analysis of the main characteristics of the concept of "financial security of the enterprise"; determination of the functional structure of the company's financial security system; researching the interrelationship of the "risk - threat - danger" categories, as well as identifying and systematizing the main risks, threats and dangers that have an impact on the financial security of the enterprise; determining the order of formation of the company's financial security management strategy; researching the model of the financial security management mechanism of the enterprise and determining the interrelationship of its components; the study of the sequence and content of the stages of managing the financial security of industrial enterprises.

The object of the study is the financial security management processes of enterprises, in particular, Melon LLC.

The subject of the study is the theoretical, methodical and practical aspects of the formation of the financial security management mechanism.

Research methods. To achieve the research goal, modern research methods were used: systemic and structural - to determine the essence and structure of financial security of subjects; statistical analysis – a study of the state of financial security of the selected business entity during the problematic period; economic-mathematical – for calculating the quantitative parameters of measuring financial security and the weight of its components; method of formalization - when submitting calculated financial indicators and indices; comparative - comparison of indicators of business entities with similar ones in the field.

The information base of the research is legislative and regulatory acts of the Verkhovna Rada of Ukraine, the Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine, official data of the State Statistics Service of Ukraine, scientific works of domestic and foreign scientists, materials of scientific and practical conferences, materials posted on the Internet, materials of primary of accounting and statistical reporting of Melon LLC.

Structure and scope of work. The graduation thesis consists of an introduction, three sections, conclusions, a list of used sources, and appendices. The total volume of the work is 81 pages, its main content is laid out on 78 pages. The work contains 8 figures, 9 tables. The list of used sources includes 51 names.

Keywords: economic security; financial security; enterprise; risk; strategy; crisis.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДґРУНТЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВ.....	9
1.1. Теоретичні аспекти управління фінансовою безпекою вітчизняних підприємств.....	9
1.2. Стратегічний підхід до управління фінансовою безпекою підприємства.....	19
РОЗДІЛ 2 КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА СТАНУ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ ПТАХІВНИЦТВА.....	30
2.1. Сучасний стан виробництва м'яса птиці в Україні та перспективи розвитку.....	30
2.2. Оцінка рентабельності та фінансової стійкості ТОВ «Мелон».....	40
2.3. Індикатори стану фінансової безпеки ТОВ «Мелон».....	47
РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	53
3.1 Розробка інструментарію для оцінки фінансової безпеки ТОВ «Мелон».....	53
3.2. Основні пріоритетні напрями та механізм забезпечення фінансової безпеки ТОВ «Мелон».....	61
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	74
ДОДАТКИ.....	82

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ареф'єва О. В., Пілецька С. Т., Кравчук Н. М. Адаптивне управління фінансовою стійкістю підприємства при забезпеченні його економічної безпеки. Проблеми системного підходу в економіці : зб. наук. праць. Київ : НАУ, 2020. Вип. 1(75). Ч. 1. С. 80–90.
2. Асамоах-Черемех Д., Матюх С. Вплив маркетингу на виявлення та протидію загрозам економічній безпеці підприємств легкої промисловості України. *Innovation and Sustainability*. 2022. No2. С. 49-54.
3. Біломістна І. І., Грохольська Є. І. Стратегія забезпечення фінансової безпеки промислових підприємств України. *Ефективна економіка*. 2015. № 8. URL : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4237>.
4. Бланк І. А. Управління фінансовою безпекою підприємства. К. : Ніка-Центр, 2014. 784 с.
5. Варналій З. С. Економічна та фінансова безпека України в умовах глобалізації: монографія. Київ : Знання України, 2020. 423 с.
6. Варналій З. С. Зміцнення фінансової безпеки України в умовах воєнного стану та повоєнний період. Сталій розвиток: виклики та загрози в умовах воєнного стану : матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції, 9 червня 2022 р. Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2022. С. 103-104.
7. Варналій З. С., Мехед А. М. Забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємництва. The 7th International scientific and practical conference "Modern directions of scientific research development" (December 22–24, 2021). VoScience Publisher, Chicago, USA. 2021. С. 751–762.
8. Варналій З. С., Мехед А. М. Забезпечення функціонування системи фінансової безпеки підприємства та методи оцінки її ефективності. Scientific Collection "InterConf", (31): with the Proceedings of the 7th International Scientific and Practical Conference "Science and Practice: Implementation to Modern Society". October, 2020. Manchester, Great Britain: Peal Press Ltd., 2020. № 1 (31). P. 38–45.

9. Варналій, З., Мехед, А. Система фінансової безпеки підприємства: забезпечення функціонування та методи оцінки її ефективності. InterConf, 2020. №31. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/interconf/article/view/4862>.

10. Васильців Т. Г. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення: монографія / Васильців Т. Г., Волошин В. І., Бойкевич О. Р., Каркавчук В. В., [за ред. Т.Г. Васильціва]. Львів: Ліга-Прес, 2012. 388 с.

11. Васильців Т. Г., Міценко Н. Т., Мульська О. Г., Зайченко В. В. Економічний потенціал VS економічна безпека підприємства: точки конвергенції та дивергенції. Scientific notes of Lviv University of Business and Law. 2023. Вип. 36. С. 23–29.

12. Воронін А. В. Оптимізація структури капіталу акціонерного товариства. Фінанси. 2014. № 1. С. 79-83.

13. Вудвуд В. В., Батієвська О. В. Фінансова безпека підприємства: сутність, цілі, принципи та шляхи забезпечення. Підприємництво і торгівля. 2019. № 25. С. 89-93.

14. Голюк В.Я., Голець Н.І. Аналіз експорту м'яса курятини в Україні: стан та тенденції розвитку ринку. URL: http://market-infr.od.ua/journals/2016/2_2016_ukr/27.pdf

15. Готра В. В., Ріпич В. В., Дячок А. В. Діагностика фінансового стану підприємства та шляхи його покращення. Економіка і суспільство. 2017. № 8. С. 219–223.

16. Гріщенко І. В. Оцінка показників фінансової стійкості підприємства. Перспективи розвитку фінансово-економічного простору України : зб. наук. праць. Вінниця, 2020. С. 208–211.

17. Гудзь Т. П. Механізм управління фінансовою рівновагою підприємства. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Економіка. 2018. № 2 (52). С. 108–120.

18. Давиденко Н.М. Фінансовий леверидж в оптимізації структури капіталу акціонерних товариств. Агросвіт. 2015. № 1. С. 10-13.

19. Денисенко М. П. Заходи покращення фінансового стану підприємства у сучасних умовах господарювання. Економіка і держава. 2019. № 12. С. 61–65.
20. Дрига С. Г., Міщенко І. Д. Диспропорції в структурі капіталу підприємства та їх вплив на фінансові показники роботи підприємства. Молодий вчений. 2017. № 8 (48). С. 441-445.
21. Єпіфанова І., Джеджула В., Розводюк О., Шевчук Д. Теоретичні аспекти управління фінансовою безпекою вітчизняних підприємств. Innovation and Sustainability. 2023. № 1. С. 8–14.
22. Живко З. Б. Механізм управління системою економічної безпеки підприємства. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Економіка. 2014. Випуск 3 (44). С. 37-42.
23. Зюскін А. Цифровізація бізнес-процесів малого бізнесу як фактор зростання його конкурентоспроможності. Економіка і управління. 2022. № 28(5). С. 452–461.
24. Костенко Ю., Короленко О., Гузь М. Аналіз фінансової стійкості підприємства в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство. 2022. № 43. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-77>
25. Краснокутська Н. С., Коптєва Г. М. Дефініція поняття «фінансова безпека підприємства»: основні підходи та особливості. Бізнес-Інформ. 2019. № 7. С. 14-19.
26. Лазарева А. П. Стратегія фінансової безпеки підприємства. Економічний аналіз : зб. наук. праць. Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр ТНЕУ «Економічна думка», 2014. Т. 18. № 2. С. 166—172.
27. Марусяк Н. Л., Бак Н. А. Фінансова безпека підприємства та загрози її втрати в сучасному економічному середовищі. Економіка та держава. 2022. № 2. С. 109–113.
28. Носань Н. С. Актуальні загрози та ризики фінансової безпеки України на межі посткризового та євроінтеграційного періодів. Причорноморські економічні студії. Економіка та управління національним господарством. 2019. № 40. С. 35–39.

29. Пілецька С. Т., Коритько Т. Ю., Храпач В. О. Управління фінансовою стійкістю підприємства в контексті забезпечення економічної безпеки в умовах посилення інтеграційних процесів в економіці. *Бізнес Інформ*. 2020. № 12. С. 245–251.

30. Сабліна Н. В., Кузенко Т. Б. Формування стратегічних карт у рамках реалізації процесу управління фінансовою безпекою підприємства. *Бізнес Інформ*. 2013. № 4. С. 326—331.

31. Ситник Н., Гаврецька І. Фінансова безпека суб'єктів господарювання як важлива складова економічної безпеки держави: Multidisziplinäre Forschung: Perspektiven, Probleme und Muster der Sammlungswissenschaftlicher Arbeiten "ΛΟΓΟΣ" zuden Materialiender II internationalen wissenschaftlich-praktischen Konferenz (B. 1), Wien, 26. November, 2021. Wien-Vinnytsia: List Verlag. In Ullstein Buchverlage Gmb

32. Солодовнік О. О. Основні підходи до оцінювання економічної та фінансової безпеки: сутність і напрями вдосконалення. *Бізнес Інформ*. 2021. № 2. С. 6–12.

33. Талавіра Є. В. Дослідження ризиків в системі управління фінансовою безпекою підприємства. *Ефективна економіка*. 2018. № 6.

34. Фінанси : підручник / І. О. Лютий, С. Я. Боринець, З. С. Варналій, та ін.; за ред. д.е.н., проф. І. О. Лютого. Київ: Вид-во Ліра-К, 2017. 728 с.

35. Химич І. Г., Винник Т. М., Константюк Н. І. Фінансова безпека підприємства як антикризовий метод управління. *Modern Economics*. 2021. № 25. С. 153–159.

36. Цвайг Х. І., Галайко Н. В. Загрози фінансовій безпеці підприємства та шляхи їх усунення. *Причорноморські економічні студії*. Серія: Економіка та управління підприємствами. 2016. № 11. С. 181–185.

37. Чеберяко О. В. Система забезпечення інформаційної безпеки як інструмент протидії гібридній війні. *Економічна безпека: держава, регіон, підприємство : матеріали V Всеукр. наук.-практ. Інтернет конф. з міжнародною участю, 20 грудня 2018 р. – 20 січня 2019 р.* Полтава: ПолНТУ, 2019. С. 11-16.

38. Чемчикаленко Р. А., Сукрушева Г. О., Ткаченко А. Ю. Теоретичні основи управління фінансовим станом підприємства. Інфраструктура ринку. 2019. Випуск 27. С. 350–354.

39. Черевко О. В. Стратегічне управління фінансово-економічною безпекою підприємства. Ефективна економіка. 2014. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3302>.

40. Швець Ю. О., Цикало К. С. Методичний підхід до оцінки рівня фінансової безпеки промислових підприємств. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2017. №5. С. 162–168.

41. Aleksin, G. Financial Strategy Formulation and Implementation under Economic Uncertainty: Ukrainian companies' case. *VUZF Review*. 2020. № 5 (2). С. 38–47.

42. Blakytka G., Ganushchak T. Enterprise financial security as a component of the economic security of the state. *Investment Management and Financial Innovations*. 2018. Vol. 15. Issue 2. P. 248–256.

43. Dzhedzhula V., Yepifanova I., Kravchyk Yu. Use of the Theory of Fuzzy Sets in Determining the Level of Enterprise Security. 2022 12th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT), Ruzomberok, Slovakia, 2022, pp. 311-315.

44. Festa, G., Rossi, M., Kolte, A., Marinelli, L. The contribution of intellectual capital to financial stability in Indian pharmaceutical companies. *Journal of Intellectual Capital*. 2021. № 2 (22). С. 337–359.

45. Gavurova, B., Packova, M., Misankova, M., Smrcka, L. Predictive potential and risks of selected bankruptcy prediction models in the Slovak business environment. *Journal of Business Economics and Management*. 2017. № 18 (6). С. 1156–1173.

46. Korol I., Poltorak A. Financial risk management as a strategic direction for improving the level of economic security of Ukraine. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2018. P. 48–59.

47. Naranchimeg, L., Enkhamgalan, C. Some Issues of Financial Stability

Analysis. iBusiness. 2020. № 12. C. 140–149.

48. Rudnichenko Ye., Liubokhynets L., Havlovska N., Nazarchuk T., Krymchak L., Harbusiuk V. Innovative Approach for Assessing Management System Flexibility for Determining Mechanism Functioning Mode for Ensuring Economic Security of Organizations. TED. 2022. №11. P. 1569-1576.

49. Siekelova, A., Kovalova, E., Ciurlău, F. Prediction Financial Stability of Romanian Production Companies Through Altman Z-Score. Ekonomickomanazerske spektrum. 2019. № 2 (13). C. 89–97.

50. Son, H., Hyun, C., Phan, D., Hwang, H. J. Data analytic approach for bankruptcy prediction. Expert Systems with Applications. 2019. № 138. C. 112816.

51. Zwolak J. The financial security of small- and medium-sized enterprises in Poland. EKONOMSKI PREGLED. 2017. № 68 (4). P. 399—412.